

Oudheidkundige Kring 'Geertruydenberghe'

Opgericht op 12 november 1974

Omvat de plaatsen Geertruidenberg, Raamsdonk en Raamsdonksveer

KringNieuws

Hart voor Historie

Colofon

53e jaargang, nummer 5,
mei / juni 2023
KringNieuws verschijnt
minimaal 8x per jaar

Secretariaat (ad interim):

Blokvang 11
Raamsdonksveer 4942 BP
mobiel +31 6 40411815

E-mail:

info@oudheidkundige-kring-geertruidenberg.nl

Redactie:

John François

Kopij voor KringNieuws
john.francois@hotmail.com

Sluitingsdatum kopij:

09 oktober 2023
(voorlopig)

Druk: Copyshop te

Afzonderlijke hoogtepunten:

Uitnodiging expositie	1
Verslag lezing	2
Excursie 2023 / 50 jarig Jubileum	3
Aanmeldformulier	4
Vacature / Jubilarissen	5
De Roos / Aangeboden	6
Voor u gelezen	7
Divers nieuws / agenda	8

Bezoek onze website!

Ga naar:

www.oudheidkundige-kring-geertruidenberg.nl

Speciale aandacht

www.canon-geertruidenberg.nl

Rekeningnummer:

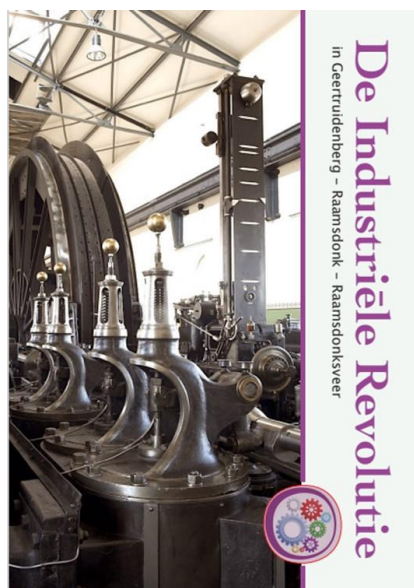
Rabobank
NL42 RABO 0115 6003 10
KvK nr. 40271212

Uitnodiging voor de expositie "De industriële revolutie in de gemeente"

Datum: zaterdag 1 juli 2023 officiële opening
Locatie: De Schattelij (oude bibliotheekruimte)
Adres: Vismarktstraat 4a Geertruidenberg
Tijd: geopend van woensdag tot/met zondag van 13:30 tot 17:00 uur
1 juli 2023 officiële opening van onze expositie geopend tot 10 september

Beste leden van de Oudheidkundige Kring Geertruydenberghe,

We zijn verheugd om u uit te nodigen voor de tentoonstelling "De industriële revolutie in (gemeente) Geertruidenberg" die zal plaatsvinden vanaf 1 juli 2023 tot

en met Open Monumentendag op 9 september 2023. De tentoonstelling zal worden gehouden in het kader van de viering van de industriële geschiedenis van onze gemeente.

De tentoonstelling zal uitgebreid ingaan op hoe de industriële revolutie zich in onze gemeente heeft ontwikkeld. Hierbij zal aandacht worden besteed aan de ontwikkeling van de infrastructuur, de vaarwegen, de bruggen, de spoorlijnen en de elektriciteitscentrales die de regio hebben gevormd. Daarnaast zullen we stil staan bij de effecten van de industriële revolutie op de bevolking, de werkgelegenheid, de welvaart, de scholen, de gezondheidszorg en de aanleg van de waterleiding en riolering.

Ook zullen we de negatieve gevolgen van de industrialisatie bespreken, waaronder de lucht- en watervervuiling, de ontploffingsramp van Necof in 1974 en de olieramp van de Amercentrale in 1971. We zullen ook de belangrijkste industrieën belichten die zich in de regio hebben gevestigd, zoals de suikerfabriek, de scheepswerven, de machine- en tankfabrieken, de uienfabriek en de steenfabriek.

We hopen dat u bij deze bijzondere tentoonstelling aanwezig kunt zijn. Het zal een uitstekende gelegenheid zijn om meer te weten te komen over onze rijke industriële geschiedenis en om te zien hoe dit de gemeente heeft gevormd tot wat het vandaag de dag is. De officiële opening van de tentoonstelling zal plaatsvinden op 1 juli 2023. We kijken uit naar uw komst!

Met vriendelijke groet,
Het bestuur

De toegang is gratis ook voor niet-leden

Zie ook <https://geertruydenberghe.nl/agenda-item/>

Verslag Lezing "De Langstraters"

Datum: donderdag 20 april 2023
 Spreker: Dhr. Nol Kleijngeld
 Locatie: De ontmoetingsruimte van de GertrudisStaete
 Adres: Venestraat 18 4931BP Geertruidenberg

Op donderdag 20 april 2023 gaf Dhr. Nol Kleijngeld een boeiende lezing over de geschiedenis van De Langstraat. Ruim 50 personen woonden de lezing bij, waarbij water, grenzen en schoenen centraal stonden. Dhr. Kleijngeld benadrukte de belangrijke rol van de leerindustrie in de regio, een van de zeven grote bedrijfstakken die op school geleerd moesten worden.

De lezing richtte zich in het bijzonder op de schoenindustrie die Waalwijk als centrum had. De noodzaak van graslanden voor het benodigde leer voor de industrie bracht de Baardwijkse Overlaat ter sprake, in relatie tot de Overdiepse polder en de Bergse Maas. Deze laatste werd onder moeilijke omstandigheden gegraven en in 1904 geopend door koningin Wilhelmina, met als cruciaal punt dat de aanleg geen gevolgen mocht hebben voor de inwoners en dat pontjes eeuwig gratis zouden zijn. Echter, nu ruim een eeuw later bepaalde de rechter dat onder "eeuwig" een termijn van honderd jaar moet worden verstaan. De aanleg van de Bergse Maas zorgde ook voor het verdwijnen van onder andere de dorpen Gansooien en Hill.

De grenzen tussen Gelre, Holland en Brabant, en over Oosterhout, Waalwijk en Drunen uit die tijd kwamen ter sprake. En in dat verband zien we dat trekken van grenzen vaak problemen met zich mee brengt, zoals nu in het Midden-Oosten te zien is. In de 13e eeuw werden Brabanders gezien als de Duitsers van die tijd, zij breidden hun territorium steeds verder uit en deden in Europa echt mee in de middeleeuwen. De Merwede en de Maas vormden een natuurlijke grens met Holland, en het gebied was in die tijd de graanschuur van Europa.

In 1303 kreeg Waalwijk stadsrechten vanuit Brussel en in 1304 veroverde Waalwijk Geertruidenberg. De stad Waalwijk had in de tijd die hierop volgde geen strategisch belang meer als bruggenhoofd naar Holland, wat de groei van de stad belemmerde. Grenzen betekenen echter altijd oorlog en er waren altijd grote legers aanwezig, wat ook nadelen met zich meebracht. Zo was er in de regio sprake van banditisme, zoals de bende van de Witteveer. Een grens biedt ook een vluchtroute voor criminelen. Recent onderzoek is gedaan naar mogelijke overeenkomsten tussen de criminaliteit van toen en nu. Ook de godsdienstoorlogen en Napoleon, die veel gedaan heeft voor de kerken in Nederland, kwamen aan bod.

Een ander belangrijk aspect dat ter sprake kwam, was het "wonder van De Langstraat". Dit slaat op de enorme economische groei die het gebied heeft doorgemaakt in de 19e eeuw. De groei van de schoenenindustrie en andere bedrijfstakken, zoals de leerindustrie en de

De introductie van Dhr. Nol Kleijngeld door de voorzitter Jan van Gils

zakkennijverheid zorgden, mede dankzij de rivier de Donge, het grasland, koeien en leer, voor een enorme welvaarts-groei in de regio. In 1730 klaagden Hollandse schoenmakers over de goedkope schoenen uit de Langstraat die Holland overspoelde. Er ontstond een bloeiende middenstand en er werden grote villa's gebouwd. De welvaart was echter niet voor iedereen weggelegd en er waren grote tegenstellingen tussen arm en rijk. Echter, in deze periode ontstond er ook een probleem: er werd over geproduceerd. Men dacht namelijk dat de afschaffing van de slavernij zou leiden tot een toename in het aantal schoenendragers, maar dit bleek niet het geval te zijn. Hierdoor ontstond er een overschot aan schoenen en daalde de vraag naar nieuwe schoenen.

De intensieve industriële activiteiten van de afgelopen eeuwen hebben geleid tot veranderingen in het landschap en bodemverontreiniging in het gebied van De Langstraat, wat nadelige effecten heeft gehad op de gezondheid van mens, dier en milieu. Dit is een schril contrast met het gebied dat voor de industrialisatie voornamelijk agrarisch was en de bodem hierop was afgestemd.

Tot slot kwam de spreker terug op de schoenenindustrie en hoe deze zich heeft ontwikkeld in De Langstraat. De opkomst van de kunststoffen en de opkomst van de goedkope arbeidskrachten in Azië hebben ervoor gezorgd dat de schoenenindustrie in De Langstraat langzaam aan het verdwijnen is. Het gebied heeft zich echter kunnen herstellen door zich te richten op andere industrieën zoals de logistiek en de voedingsmiddelenindustrie.

Al met al was de lezing zeer interessant en gaf het een mooi beeld van de geschiedenis van De Langstraat. Het gebied heeft een rijke historie en heeft veel meegemaakt in de loop der eeuwen. Van de groei van de schoenenindustrie tot de bodemverontreiniging en de ontwikkeling van andere bedrijfstakken, het gebied blijft in beweging en is nog steeds een belangrijk economisch centrum van Nederland.

"We verwelkomen u graag bij de officiële opening van onze expositie op 1 juli 2023. De expositie zal plaatsvinden in de Schattelij, gelegen aan de Vismarktstraat 4a te Geertruidenberg en zal geopend zijn tot en met Open Monumentendag op 9 september 2023."

EXCURSIE zaterdag 30 september 2023.

Bezoek Watersnoodmuseum en de historische stad Zierikzee

De excursie start met bezoek aan het watersnoodmuseum in Ouderkerk, waar we na een kopje koffie of thee met een echte Zeeuwse bolus zullen worden rondgeleid door het museum. Na het bezoek aan het watersnoodmuseum reizen we door naar de historische stad Zierikzee. Deze stad, met 11.630 inwoners (per 1 januari 2021), is de hoofdplaats en tevens de grootste plaats van de gemeente Schouwen-Duiveland in de Nederlandse provincie Zeeland. De stad kreeg haar eerste stadsrechten tussen 1217 en 1220, maar de precieze datum is niet bekend. Zierikzee was in de late middeleeuwen een belangrijke strategische plaats in Zeeland en de omgeving. Dit jaar staat in het teken van de herdenking van 70 jaar geleden toen de dijken doorbraken en het water het land overspoelde. Net als vorig jaar is ons uitgangspunt om "het (historische) nuttige en het aangename" te combineren, waarbij er ruimte en tijd is gereserveerd voor ontmoeting/vrije tijd en voor het genieten van koffie met

gebak en een heerlijke lunch.

Theo Schneijdenberg en John François wensen u een fantastische dag toe en we hopen dat u kunt genieten van de verhalen, bezienswaardigheden en geschiedenis die het watersnoodmuseum en de stad Zierikzee ons te bieden heeft.

Ook dit jaar hebben we weer een reisgids samengesteld die bij het instappen aan u zal worden uitgereikt.

Namens het bestuur,

De werkgroep excursie.

Theo Schneijdenberg

John François

13:00 - 14:00 uur Lunch in Brasserie de Kaoie
Engelse Kade 6-9, 4301 NA Zierikzee.

14:00 -15:20 uur Rondwandeling door het
historisch stad Zierikzee o.l.v. een gids in 3 of 4 groepen.

15:20 - 16:20 uur Vrije tijd

16:20 uur Vertrek naar Geertruidenberg.
(we stappen in, op de parkeerplaats waar we zijn gestart)

(dringend verzoek om tijdig, dus voor 16.20 uur,
aanwezig te zijn bij de bus, de bus vertrekt om 16.20 uur)

Ca. 17:50 uur: Aankomst in Geertruidenberg

Programma-tijdschema:

8:30 uur: Vertrek op de Markt nabij café
'Huis ten Bos'.

Ca. 09:50 uur: Aankomst bij het
watersnoodmuseum te Ouderkerk

09:50 - 10:30 uur Koffie met gebak in het restaurant
het 5e Caisson

10.30 - 12.30 uur Bezoek Watersnoodmuseum

12:30 - 13:00 uur vervoer naar
Zierikzee (Parkeren: Julianastraat 38, 4301 NB
Zierikzee)

Oproep voor de werkgroep 50 jaar Oudheidkundige kring

Beste leden,

Het is bijna zover: ons 50-jarig jubileum op 12 november 2024! Een mijlpaal om trots op te zijn en natuurlijk willen we dit niet zomaar voorbij laten gaan. Daarom zijn we op zoek naar enthousiaste leden die samen met ons een onvergetelijke dag willen organiseren.

We willen graag een werkgroep vormen die dit evenement gaat ontwikkelen en organiseren. De werkgroep krijgt de vrijheid om binnen een af te stemmen budget een leuke en creatieve invulling te geven aan deze dag. Of het nu gaat om een sportieve activiteit, een cultureel uitje, een feestelijke bijeenkomst of iets geheel anders, we zijn benieuwd naar jullie ideeën!

Ben jij een creatieve geest met organisatietalent? Of wil je juist je handen uit de mouwen steken en meehelpen met de voorbereidingen? Meld je dan nu aan voor de werkgroep en maak samen met ons van ons 50-jarig jubileum een dag om nooit te vergeten!

Stuur een e-mail naar j.a.van.gils@casema.nl of telefonisch +31 6 40411815 U mag ook reageren naar de redactie van dit blad. We zien je aanmelding graag tegemoet!

Met vriendelijke groet, Het bestuur OKG

**AANMELDFORMULIER EXCURSIE NAAR het Watersnoodmuseum en Zierikzee OP
ZATERDAG 30 september 2023**

Naam:

Adres:

Postcode: Woonplaats:.....

Telefoon

Mobiel*:

Email adres*

 * *Graag uw e-mail adres en mobiel nummer invullen ivm bereikbaarheid op locatie*

Ik kom/ Wij komen metpersonen

..... Lid/Leden in het bezit van een geldige Museumkaart*: € 52,00 pp. = €

..... Lid/Leden zonder geldige Museumjaarkaart* : € 57,00 pp. = €

..... Niet-leden/introducés met een geldige Museumkaart*: € 60,00 PP. = €

..... Niet-leden/introducés zonder geldige Museumkaart*: € 65,00 pp. = €

Totaal te voldoen = €

 * museumjaarkaart zowel vriendenloterij VIP-kaart worden door het watersnoodmuseum geaccepteerd

Geeft u ook even aan of u gebruik wilt maken van een gids voor de rondleiding door:

 Watersnoodmuseum **Ja / nee** (*doorhalen wat niet van toepassing is*)

 Zierikzee **Ja / nee** (*doorhalen wat niet van toepassing is*)

(U kunt namelijk ook op eigen gelegenheid gaan met de route kaart (met beschrijving) die u ontvangt en zo zelf uw tijd indelen.)

 Wij vragen u vriendelijk om, in verband met de voorbereidingen, **vóór 11 augustus 2023** aan te melden en te betalen. (vol=vol)

1. Het volledig ingevulde formulier in de bus te doen of op te sturen naar:

Dulderpark 18, 4931HH of te mailen aan: info@oudheidkundige-kring-geertruidenberg.nl

2. De betaling te verzorgen d.m.v. een overschrijving van het totaal verschuldigde bedrag naar rekening NL 42 RABO 0115 6003 10 t.n.v. Oudheidkundige Kring 'Geertruydenberghe' onder vermelding 'Excursie OKG Zierikzee 2023'.

Uw reservering wordt pas definitief als het te betalen bedrag op de rekening van de OKG gestort is.

Deelname aan deze excursie is geheel voor eigen risico. Het bestuur van de Oudheidkundige Kring "Geertruydenberghe" aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid tijdens deze excursie.

Vergeet uw museumjaarkaart en/of vriendenloterij VIP-kaart niet mee te nemen!!

Mededeling vanuit het bestuur

Op zoek naar een uitdagende functie in de geschiedenis en cultuur van onze voorouders?

De Oudheidkundige Kring heeft een vacature voor een secretaris die het secretariaat vorm wil geven. Als spil van de organisatie beheer je belangrijke documenten, coördineer je evenementen en onderhoud je contacten met leden en partners.

Geïnteresseerd? Neem contact op met Jan van Gils via j.a.van.gils@casema.nl of +31 6 40411815.

ALV jubilarissen

Huldiging Jubilarissen, dit jaar 25, 40 en 41 jaar lid.

Voorzitter Jan van Gils feliciteert alle jubilarissen en overhandigt aan mw. G.M. van Brussel-Lehnard, mw. A.P.C.M. Domenie-de Wit, mw. E.H.M. Prinsen-Nieuwenhuijsen en mw. A.T. Vervoorn een oorkonde en een mooie vaas met bloemen en aan de heer Th..M. A. Hessing eveneens een oorkonde en een doosje wijn.

Bij de niet aanwezige jubilarissen, mw. Snieders-Klerx, dhr. C.P. Kieboom, dhr. J.K.A. Meijer, zullen de oorkonde en de attentie door Ron Ahrens worden bezorgd.

de heer Th..M. A. Hessing, mw. A.T. Vervoorn en Jan van Gils

de heer C, Prinsen en mw. A.P.C.M. Domenie-de Wit

mw. G.M. van Brussel-Lehnard en de heer Ron Ahrens

Wisseltentoonstelling De Roos

Museum De Roos beschikt over een verrassende collectie die een goed beeld geeft van de vaak spraakmakende geschiedenis van de voormalige vestingstad Geertruidenberg. De afgelopen periode is nagenoeg het hele museum heringericht, waardoor de bezoekers op een overzichtelijke manier, verdeeld over drie verdiepingen, een bijzonder tijdspad kunnen volgen. Twee keer per jaar vindt er in de Juliana de Lannoy-kamer een wisseltentoonstelling plaats.

Tot eind juni 2023 is dat de expositie:

St. Agnes in Geertruidenberg 1843-1993

De wisseltentoonstelling begint in het jaar 1843 toen de eerste zusters van Liefde van O.L. Vrouw Moeder van Barmhartigheid uit Tilburg in Geertruidenberg arriveerden tot het jaar 1993, toen de naam St. Agnes van de gevel verdween om plaats te maken voor de naam 'De Riethorst'.

Tal van foto's geven een goed beeld van het streekverpleeghuis St. Agnes. Niet alleen van de zusters van Liefde, priester J.P. Allard, zuster Lauriani van Breugel, pater Gerontius, medisch directeur Jos Schols en directeur Frank Staal, maar ook van het personeel dat door de jaren heen werkte in het verpleeghuis en de bewoners die er verpleegd werden. Tal van bezoekers die hebben gewerkt in het St. Agnes herkenden zichzelf of familieleden die er in het verleden verzorgd werden op een van de foto's.

Verder is er onder andere een vitrinekast boordevol voorwerpen uit de afgebroken kapel van het St. Agnes en medische attributen zoals een tonsillectomie-guillotine (om amandelen mee te knippen) en een bloeddrukmeter uit de eind 19e eeuw. Een blikvanger is de etalagepop met nonnenkleding uit de tijd van de zusters van Liefde.

TENTOONSTELLING
OVER
**DE GESCHIEDENIS VAN DE ZORG,
DE ZUSTERS VAN LIEFDE EN
STREEKVERPLEEGHUIS ST. AGNES
VAN 1843 TOT 1993**

**MUSEUM DE ROOS
MARKT 46
GEERTRUIDENBERG
T/M 28 JUNI 2023**

Openingstijden Museum De Roos:

April: donderdag+vrijdag 11.00-15.00 uur

Zaterdag 11.00-16.00 uur; zondag 13.00-16.00 uur.

Mei t/m september: dinsdag t/m zaterdag 10.30-16.30 uur;
zondag 11.30-16.30 uur

Gratis toegang met Museumkaart; kinderen tot 12 jaar met begeleiding gratis

Boeken m.b.t. GERTRUIDENBERG te koop aangeboden:

Handboekje ,voor de leden der Processie van St. Geertruidenberg naar Brielle . 1909 Harde Kaft 96 Pag. Prijs € 10,00

Kroniek van Geertruidenberg 1938 ter gelegenheid van "Geertruidenberg" 725 jaar stad
UITGAVE : Drukkerij "Antoine 175 Pag Prijs € 12,50

Van STOOMRADERBOOT naar AUTODIENST THOR
Beschrijving van 125 jaar passagiers en goederenvervoer
2014 Cees Schuller & Bas Zijlmans 182 Pag.
Prijs € 17,50

De Geertruidkerk in Geertruidenberg DRS.T.Gaas/
DRS.H.de Jonge/ T.L.Korpotaal
Uitgave bij het gereedkomen van de restauratie in 1990
Harde kaft. 67 Pag. prijs € 12,50

Geertruidenberg, Een wandeling door de tijd,
Bas Zijlmans 2010 Harde kaft 128 pag, prijs € 10,00

Geertruidenberg Hollands oudste stad
Bas Zijlmans 1978 227 pag. prijs € 10,00

NOSTALGIE en HEDEN , Een historisch verslag in woord en beeld Bas Zijlmans 1987 128 pag. Prijs € 10,00

GEERTRUIDENBERG , Met een lach en een traan
SONNET Sjaak de Hoogh 1991 Prijs € 7,50

Honderd jaar wonen, In Geertruidenberg en Raamsdonksveer, Jan Hoek ,Harde kaft, 170 Pag. prijs € 5,00

50 Jaar De Langstraat , Jubileumuitgave Em de Jong
2010 110 Pag. Prijs € 7,50

Waterschap , LAND VAN NASSAU
Landschap en waterbeheer in Noordwest-Brabant
Paul van Dijk 116 Pag. prijs € 10,00

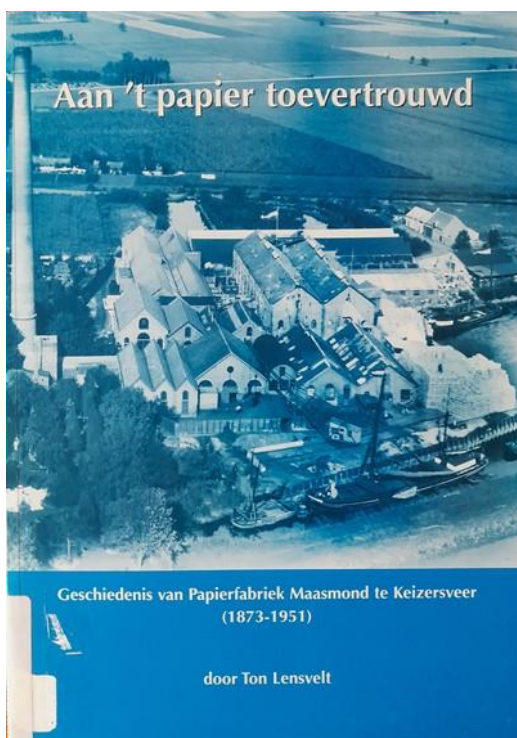
Info : Jan Domenie
Bergenaar1954@live.nl

Voor u gelezen

In de bibliotheek van de Oudheidkundige Kring staan heel veel boeken. Deze boeken zijn gratis voor leden van de Oudheidkundige Kring te lenen en te lezen. Kom gezellig eens op maandagavond (tussen 19.30 en 21.30 uur) naar de Portierswoning van de Schattelijn om de bibliotheek te bezoeken. Op de eerste verdieping staan koffie en thee klaar en op de tweede verdieping kunt u in alle rust een boek lezen of uitzoeken om te lenen. De uitleentermijn van boeken is 1 maand, en dat kan, in overleg, verlengd worden.

In deze rubriek wil ik, Bernadette Monshouwer, regelmatig een boek of speciale uitgave onder de aandacht brengen.

Dit keer viel mijn oog op een boek genaamd: "Aan 't papier toevertrouwd" geschreven door Ton Lensvelt. Het boek gaat over de geschiedenis van Papierfabriek Maasmond te Keizersveer (1873-1951)

Tekst achterflap:

Een boeiende locale geschiedschrijving over de opkomst en ondergang van de papierfabriek aan het Keizersveer die op haar hoogtepunt in grootte de vierde papierfabriek van Nederland was. Opgezet door Belgische industriëlen komt de fabriek eind negentiende eeuw in handen van het roemrijke Engelse geslacht van papierfabrikanten Reed (de grondleggers van de latere multinational Reed-Elsevier).

Na de Eerste Wereldoorlog wordt de zaak overgenomen door een groep Nederlandse investeerders waarbij papiergrossier P. Proost & Zoon een belangrijke inbreng heeft. In de winter van 1944-1945 wordt de fabriek zwaar beschadigd en na de nodige intrigerende verwickelingen niet meer herbouwd.

De historie van de papierfabriek wordt minutieus doch toegankelijk en uitermate boeiend beschreven door auteur Ton Lensvelt uit Dussen. Daarbij wordt ook de sociaal-maatschappelijke invloed belicht die de papierfabriek als belangrijkste regionale werkgever met

haar 450 werknemers voor de oorlog onmiskenbaar had. Een aangrijpend verhaal over de fabriek, de leiding en haar werknemers gebaseerd op authentieke bronnen aangevuld door mondelinge overlevering. Een waardevolle uitbreiding van de regionale geschiedschrijving, speciaal voor de dorpen uit de directe omgeving van het Keizersveer.

Bladerend door het boek komen diverse onderwerpen aan bod. Zo begint het boek met een stuk geschiedenis over het ontstaan van papier, hoe dat papier gemaakt werd. Ik heb altijd aangenomen dat papier vervaardigd werd uit houtvezels, maar vroeger werden, bij gebrek aan houtvezels, lompen gebruikt. Nauwkeurig gesorteerde lompen werden met de hand versneden en onder toevoeging van veel water (enkele honderden liters per kilogram papier) langdurig vervezeld. Belangrijk was, hoe schoner het water, hoe witter het papier. Vandaar dat productiewater eerst in vijvers werd opgeslagen en in zandbakken werd gefiltreerd.

De fabriek aan het Keizersveer is in 1874 in gebruik genomen. Het beschikte over een stoomwerktuig van "hooge drukking" met een vermogen van 60 m2 en bestond volgens de beschrijving uit drie stoomketels van 50 PK en vier draaiende ketels. Het eerste jaar dat het bedrijf in werking was, had het 60 arbeiders in dienst, waarvan 25 vrouwen. Het weekloon bedroeg F4,- tot maximaal F 7,50. In dat jaar werd van stro, soda asch, chloor, kalk of kalkoteen, chemicaliën en aan andere benodigdheden 4000 kg gebleekte strostof gemaakt. Vanaf juli 1887 werd de fabriek, om waarschijnlijk economische redenen, buiten werking gesteld, maar in 1891 werd de productie hervat door Dutch Paper Pulp Co. Uit Londen. In dienst waren 20 tot 25 mensen, de stoomvoorziening werd uitgebreid tot een vermogen van 150 PK en in 1897 tot 400 PK.

De geproduceerde papierpulp werd in gedroogde en geperste vorm als halffabricaat aan papierfabrieken geleverd, al waar het tot papier en karton werd verwerkt. Enkele jaren later werd er geïnvesteerd in een langzeefmachine waarmee er zelf machinaal papier kon worden vervaardigd.

In 1900 komt Ernest Charles Reed vanuit Engeland naar Nederland en neemt de bedrijfsleiding op zich. Inmiddels werkte daar al sinds 1896 de veertienjarige Gijsbertus van Suijlekom als jongste bediende. Van Suijlekom maakt carrière en klimt op tot procuratiehouder.

In 1908 krijgt de fabriek een nieuwe naam: N.V. Papierfabriek Maasmond.

Naast tal van foto's wordt er ook uitgebreid verteld over de financiële situatie van het bedrijf, de vernielingen in de Tweede Wereldoorlog, de sloop van de gebouwen en ten slotte de verkoop van het terrein met haven en bebouwing in maart 1949 aan N.V. Hollandia (een constructiewerkplaats en machinefabriek uit Krimpen aan de IJssel).

De definitieve liquidatie van N.V. Papierfabriek Maasmond volgt in 1951, waarmee 450 arbeidsplaatsen verloren gaan in onze regio.

Ledenvaria:
Nieuw leden:

Agenda:

De Oudheidkundige Kring is elke maandagavond aanwezig in de Schattelijn vanaf 20:00 uur. Ook u bent van harte welkom om eens kennis te maken. U vindt ons op het adres Vismarktstraat 4a (de grote deur aan de voorzijde binnen gaan. Een meter of vier rechts vind u een groene deur, dan naar de eerste verdieping.

- Vergadering bestuur OKG

Geen vergaderschema opgesteld.(om de ca 6 weken)

- **Lezingen Oudheidkundige Kring, alle lezingen vinden plaats in de GertrudisStaete Venestraat 18 te Geertruidenberg, u bent van harte welkom vanaf 19:30 uur. Aanvang lezing 20:00 uur.**

1 juli 2023 officiële opening van onze expositie geopend **tot 10 september 2023,**

30 september 2023 excursie Ouwkerk – Zierikzee.

Overig:

1 december '22 – 25 juni 2023 Expositie St. Agnes Museum De Roos te Geertruidenberg.

Geertruidskerk:

15 JULI t/m 25 AUGUSTUS/ Expositie Izak Boom

- **Tienduizenden archeologische rapporten nu digitaal**, volg deze link [Tienduizenden archeologische rapporten digitaal beschikbaar / Nieuwsbericht | Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed](#)

- **ruim 51.000 personen toegevoegd** aan de Brabantse gevangenisregisters (1821-1922) <https://www.bhic.nl/> Het geheugen van Brabant. Buiten dit nieuws veel historische informatie te vinden.

Van onze bibliotheek

Nieuw opgenomen in de collectie van de bibliotheek

– De rivier de Donge, geschreven door Janny Lock en Rob van Hal

– Geertruidenberg rond 1600, geschreven door F.C.H. van Nispen

Circulatie heemkunde bladen

Wist u dat binnen de kring diverse bladen circuleren die in een roulatiesysteem onder de leden worden doorgegeven? Heeft u hiervoor interesse kunt u zich opgeven bij Bernadette Monshouwer of via email info@oudheidkundige-kring-geertruidenberg.nl

Een overzicht van de heemkunde bladen:

- De Klok - Heemkundekring Made en Drimmelen
- De Senspaol - Heemkundekring Op 't Goede Spoor in Waspik
- De Wazerwijen - Heemkundekring de Heerlyckheit in Dongen
- Effè Lustere - Historische vereniging Werkendam en De Werken
- Engelbrecht van Nassau - Erfgoedvereniging Engelbrecht van Nassau in Breda
- De Mulder - Heemkring Molenheide in Gilze en Rijen
- De Waterschans - Geschiedkundige kring Bergen op Zoom
- De Koerier - Brabants Heem
(alle uitgaven zijn als pdf te downloaden op <https://www.brabantsheem.nl/?s=koerier>)
- Saillant - Stichting Menno van Coehoorn
(de laatste uitgave is op de website te lezen, of als pdf te downloaden op <https://coehoorn.nl/om-te-weten/saillant/>)
- Tijdschrift van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (een abonnement op dit blad is gratis. U kunt u abonneren op <https://www.cultureelerfgoed.nl/abonneren>)
- In Brabant - Tijdschrift voor het Brabants Erfgoed
- De Heerlijkheid - Heemkundekring De Heerlijkheid Oosterhout

(oude exemplaren van 2013 t/m 2019 zijn als pdf te downloaden op

<https://www.hkoosterhout.nl/multimedia/ledenbladen>)

Van de redactie

Beste leden van de Oudheidkundige Kring Geertruydenberghe,

Mocht u kopij willen aanleveren voor het KringNieuws of NieuwsFlits wil ik u dit even mee geven:

De uiterste inleverdatum van kopij voor KringNieuws nr. 6 is 29-09-2023. Het KringNieuws valt dan in de week van 09-10-2023 bij u in de brievenbus of in de mailbox. IVM de vakantieperiode kan de datum afwijken.

Mocht er tussendoor belangrijk nieuws te melden zijn wordt een NieuwsFlits via email verzonden.

Stuur **kopij** als Word-document, platte tekst, dus zonder opmaak.

Stuur **foto's** (onder vermelding van wie, wat, waar en wanneer) naar redactie **John François:**

john.francois@hotmail.com

Met vriendelijke groet,
De redactie KringNieuws

